

Въведение

През последните 5 години бяха извършени реформи, политики и инвестиции във всички сегменти на системата на предучилищното, училищното и висшето образование. Целта е тези постижения да продължат и да получат устойчивост. Инвестициите в образование са инвестициите с най-висока обществена възвръщаемост. Очаква се затвърждаване на водената политика на увеличаваща се бюджетна подкрепа за сектора и повишаване на разходите за образование и за 2022 година за община Шумен като относителен дял в общинския бюджет.

В Стратегическата рамка на настоящата Програма за развитие на образованието през 2022 година са заложили пет основни приоритета за развитието на образователната система на община Шумен. Те са ориентирани към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на креативно мислене, към осигуряване на условия за равен достъп на всички деца/ученици и намаляване дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система, към десегрегация и намаляване на социалното изключване, подобрена работа с родителите и образователна интеграция. Изведен е фокус върху приобщаващо образование и компетентностния подход, като се обръща специално внимание на ранното детско развитие и образование, както и въвеждането на образователни иновации, нови дигитални и технологични решения в подкрепа повишаване на мотивацията и успеваемостта на учениците и подобряване на уменията на учителите. Предвиждат се конкретни мерки, свързани с продължаващата модернизация на професионалното образование, кариерно ориентиране, формирани нагласи за учене през целия живот, както и образователна подготовка, отговаряща на нуждите на пазара на труда. Предлага се ефективен модел за управление, както и междусекторно сътрудничество.

Всичко това в очертаваща се и през 2022 г. епидемиологична обстановка. През последните две години пандемията COVID-19 отвори нов набор от предизвикателства пред образователната система, като например ускоряване на цифровата трансформация на образователната система, включително обучение от разстояние, в електронна и смесена среда, както и техническо обезпечаване и подобряване на дигиталните умения на учители и ученици за работа в електронна среда, включващи прилагане на индивидуален подход към ученика с оглед намаляване на чувството за социална изолираност. Българската образователна система, и в частност нашата общинска система на образование, успя да се справи в голяма степен с това предизвикателство. Все пак тревожни са изводите от възложената от МОН оценка на въздействието на ОПЕС на Института за изследвания в образованието (ИИО), особено за ниските нива на мотивация за учене, на ангажираност към ученето и на самооценка на учениците, които водят до съществено увеличен риск от преждевременно отпадане и влошаване на образователните резултати на голям дял от учениците. Неблагоприятните ефекти от пандемията се явяват на фона на устойчиви образователни неравенства и цялостно ниски нива на функционална грамотност сред учениците в България. Всичко това следва и може да се промени само с дългосрочни и комплексни интервенции. Особено осезаеми са тези предизвикателства за учениците от уязвимите групи.

Следователно образователната система ще се сблъска през следващата година не само с по-разпространени неравенства (в резултат на пандемия), но и с въздействието на кризата върху цялостното качество на образованието.

Постижения и основни предизвикателства в сектор образование, идентифицирани по етапи и степени на образование.

Предизвикателство: Подобряване на достъпността до предучилищно и училищно образование

Висококачественото образование и грижи в ранна детска възраст играят ключова роля за създаването на равни възможности и подобряването на когнитивните умения и водят евентуално до намаляване на вероятността от ниски постижения и преждевременно напускане на училище.

С подкрепата по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) чрез проекта „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ във всички детски градини на територията на община Шумен се финансират различни видове дейности, свързани с грижата за деца от уязвими групи, програми за обучение на родителите, педагогическа, психологическа и социална подкрепа на децата, както и разходите за такси на около 150 деца средномесечно, което ще продължи и през следващата година.

Предизвикателство: Подобряване на приобщаващия характер на образователната система

Приобщаващото образование е приоритетна образователна политика, която в контекста на Закона за предучилищното и училищното образование гарантира осъществяването на диференциран и индивидуализиран подход към всяко дете и ученик спрямо неговите потребности, способности и интереси. Това способства за прилагането на политики за приобщаване, при които образователната система се адаптира спрямо потребностите на децата и учениците, в това число на децата и учениците със специални образователни потребности, както и на децата и учениците от други уязвими групи, включително роми, вместо да изисква те да се адаптират към системата. Този подход осигурява прилагането на мерки за подкрепа за личностно развитие и за насърчаване участието и преодоляване на обучителните затруднения с акцент върху овладяването на български език, за деца и ученици, за които българският език не е майчин, включително роми, с цел успешно завършване на клас, етап или степен на образование, което да окаже благоприятно въздействие за тяхната личностна и социалната реализация.

През 2021 г. образователните институции в община Шумен работят по следните национални програми на МОН:

✓ НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“:

- модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилирана подготовка“ – 1 средно училище;
- модул „Културните институти като образователна среда“ – 1 основно училище;
- модул „Библиотеките като образователна среда“ - 1 основно и 1 държавно училище;
- модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ – 5 детски градини, 1 начално и 2 средни училища.

✓ НП „Заедно в грижата за всеки ученик“:

- модул „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от детската градина“ – 1 основно училище;

-модул „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учители по учебни предмети от прогимназиалния етап“ – 2 основни училища.

✓ НП „Успяваме заедно“:

- модул „Хубаво е в детската градина“ – 3 детски градини.

✓ НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“:

- Интерактивни дисплеи – 2 основни и 1 професионално училище;
- Комплект интерактивна дъска и късофокусен проектор – 2 детски градини;
- Преносим компютър – 3 детски градини;
- Изграждане/доизграждане на безжични (Wi-Fi) мрежи – 2 основни училища;

- Електронен дневник – 2 начални, 1 основно, 5 средни, 1 професионално, 3 държавни училища и 2 ЦПЛР;
- Интернет свързаност – 1 начално, 6 основни, 5 средни, 1 професионално и 2 държавни училища;
- Софтуер за професионално обучение – 1 средно и 2 държавни училища.
  - ✓ НП „Заедно за всяко дете“:
- модул „Подпомагане на екипите за обхват“ – 1 държавно училище;
- модул „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“ - 1 държавно училище.
  - ✓ НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ - всички образователни институции.
  - ✓ НП „Иновации в действие“ – 4 основни, 4 средни и 1 държавно училище“.
  - ✓ НП „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“
- модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ – ЦСОП.
  - ✓ НП „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ – 2 основни и 1 средно училище.
  - ✓ НП „Без свободен час“:
- модул „Без свободен час в училище“ – всички училища;
- модул „Без свободен час в детската градина – всички детски градини;
- модул „Подкрепа на обучението от разстояние в електронна среда“ – 1 начално, 2 основни, 4 средни и 1 държавно училища.
  - ✓ НП „Предоставяна на съвременни условия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институциите в системата на предучилищното и училищното образование“
- модул „Подкрепа на учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 3 от ЗПУО – ученически общежития, чиято дейност не се организира от училища“ – 1 средношколско общежитие.
  - ✓ НП на МОН и МО „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия“ – 1 средно училище.

За осигуряване на грижа в ранна детска възраст и намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система съществено въздействие оказва създаденият *Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст*. От 2017 г. за първи път е постигнато взаимодействие на всички отговорни институции по прилагането на комплекс от мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на децата и учениците от образователната система с разработването и прилагането на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Предвид пандемичната обстановка и осъществяване на обучение в електронна среда през 2020 и 2021 г. Механизмът за съвместна работа на институциите не е функционирал ефективно. Усилията ще бъдат насочени към повишаване на капацитета и уменията на екипите за обхват за прилагане на инструментариум за диагностициране на учениците в риск от отпадане и предприемане на ефективни и навременни мерки за приобщаване към училищната общност и трайно оставане в образователната система и целенасочени информационни дейности и работа с родителите за разясняване ползите от образование и задълженията за включване на децата в предучилищно и задължително училищно образование.

Продължава реализирането на дейности по осигуряването на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование. През 2021 г. във всички образователни институции се осъществява обща подкрепа на деца и ученици от съответните педагогически специалисти – учители, педагогически съветници, психолози и др. Дейностите за допълнителна подкрепа за личностно развитие се осъществяват от самите училища или от регионалния център за подкрепа на

процеса на приобщаващо образование. 7 ресурсни учители от РЦПППО подпомагат 45 деца от детски градини в града и 20 ученици от 3 училища в селата на общината, а 12 ресурсни учители, назначени в самите училища, подпомагат 170 ученици. Специалистите от ЦПЛР-ОДК осигуряват психологическа и логопедична подкрепа във всички детски градини в град Шумен и селата Друмево, Ивански, Царев брод.

Предизвикателство: Повишаване мотивацията за учене и стремеж към високи постижения на децата и учениците

Едно от предизвикателствата пред ефективността на реформата е подкрепата за децата и учениците с изявени дарби. В много от случаите, за да се развият талантите на тези деца, се налага адаптиране на обучението към индивидуалните им потребности, което е предпоставка за активното им участие в образователния процес. През 2020 г. съгласно Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища и насърчаване на творческите заложи и потребности на студенти в Община Шумен са отпуснати 6 едногодишни стипендии от МОН и ММС, както и 84 еднократни помощи на ученици, участвали в конкурси, състезания и олимпиади, а през 2021 г. към настоящия момент са отпуснати 9 едногодишни стипендии от МОН, ММС и МК, както и 74 еднократни помощи на ученици. Средства за обучение на талантили ученици за участие в олимпиади по НП „Ученически олимпиади и състезания“ са получили 4 училища от Община Шумен – 1 държавно и 3 общински.

Програмна визия:

На база на идентифицираните нужди, програмата ще фокусира своите усилия върху подкрепа за:

- ✓ Ранно детско развитие, повишаване обхвата и подобряване на качеството в предучилищното и училищно образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище, включително работа с родители и общности;
- ✓ Мерки, насочени към учениците, които не говорят български в семейството - допълнително подпомагащо езиково обучение по български език в началното училище, заедно с интегрирана езикова подкрепа, целенасочено оказвана по всички предмети, която продължава и в горните класове.
- ✓ Предоставяне на обхватно приобщаващо образование в основното образование чрез обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, ранна диагностика на обучителни затруднения и индивидуален подход, фокусиращ подкрепата върху деца и ученици от уязвими групи, с обучителни затруднения и в риск от отпадане от училище, деца и ученици със СОП и с изявени дарби, в т.ч. такива, чийто майчин език е различен от български или чиито родители са с по-ниско от средно образование, както и допълнителни мерки, насочени към намаляване дела на преждевременно напусналите училище;
- ✓ Мерки, насочени към намаляване на агресията в училище, повишаване на социално-емоционалните умения на учениците, подобряване на отношението към себе си и другите, подобряване на положителното социално поведение;
- ✓ Насърчаване на приобщаващото образование в рамките на социално икономическата интеграция на деца и ученици от уязвими групи, в това число на ромите и мигрантите, чрез партньорство и финансиране спрямо местните нужди, с фокус върху територии с концентрация на уязвими групи;
- ✓ Осигуряване на достъп до кариерно ориентиране на децата и подрастващите, вкл. като средство за превенция на училищния неуспех, отсъствията, отпадането от училище, противообществените прояви на децата и учениците в основното образование;
- ✓ Подкрепа на заниманията по интереси за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите на децата в предучилищното и училищното образование и специален фокус върху надграждане на знанията и умения, насочени към прехода към зелена икономика.
- ✓ Осигуряване на гъвкаво предлагане на професионалното образование и обучение, което адекватно отразява променящите се тенденции на пазара на труда;

- ✓ Подобряване на привлекателността, достъпността, качеството и приложимостта на професионалното образование и обучение по отношение нуждите на пазара на труда, и връзката му със специфичните териториални характеристики, като се отчитат глобалните, национални и секторни тенденции, чрез модернизиране на съдържанието съвместно с работодателите, въвеждане на гъвкави модели и форми на обучение, засилено участие в схеми за учене в процеса на работа, увеличаване на дела на дуалната форма на обучение в ПОО, прилагане на системи за проследяване на завършилите образование.

Хоризонтално във всички етапи и степени на образование ще бъде подкрепено повишаване на уменията, капацитета и непрекъснатата квалификация на педагогическите и непедagogическите специалисти, преподавателите и образователните ръководители/мениджъри в предучилищното и училищното образование.

Особено внимание и грижа ще се полага към материалната и инженерната инфраструктура на образователната система с акцент към възобновяемите енергоизточници, осъвременяване на дворните пространства и открити кътове за игра, детските и спортните площадки.

Настоящата Програма е изготвена в съответствие с принципите, целите и задачите, залегнали в Стратегията за развитие на образованието в община Шумен за периода 2018-2023 г. Програмата е оперативен документ, който фиксира основните дейности и отговорности на Община Шумен и институциите, ангажирани в сферата на образованието, за учебната 2021/2022 г. Заложените в програмата дейности и произтичащите от тях отговорности са продиктувани и се базират на следните нормативни документи:

- Конституция на Република България;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030);
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за местното самоуправление и местната администрация;
- Закон за закрила на детето;
- Национални програми;
- Стратегия за развитие на образованието в община Шумен за периода 2018-2023 г.;
- Програма за управление на община Шумен за периода 2019 – 2023 г.

и наредби, касаещи организирането и провеждането на дейностите в системата на предучилищното, училищното и извънучилищното образование.

ПРОГРАМА
за реализиране на Стратегията за развитие на образованието
в община Шумен за учебната 2021/2022 г.

ПРИОРИТЕТ 1: Осигуряване на равен достъп и постигане максимален обхват за обучение на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст.

Мярка 1. Равен достъп до образование - достъп на всички деца и ученици до качествено образование.

Дейности	Срок за изпълнение	Отговорник	Партньори	Източници на финансиране	Индикатори
1.1. Прилагане на системата за електронен прием в детски градини. 1.1.1. Актуализиране на графици за прием в детските градини за учебната 2022/2023 г. 1.1.2. Реализиране на Електронен прием на деца в детските градини	Януари-април 2022 май-юни 2022	Община Шумен	Детски градини от град Шумен	Общински бюджет. Бюджет на детски градини	Актуализиран график Реализиран електронен прием на деца в детските градини на територията на град Шумен
1.2. Актуализиране на графици за прием на ученици за I клас за учебната 2022/2023 г. и реализиране на Електронен прием на ученици в първи клас	Януари - март 2022 Май-юни 2022 г.	Община Шумен	Училища	Общински бюджет. Бюджет на училища	Актуализиран график Реализиран електронен прием на ученици в училищата на територията на град Шумен
1.3. Подобряване на условията за реализиране на присъствено и/или електронно обучение на учениците при необходимост, в зависимост от епидемиологичната обстановка в страната	постоянен	Училища	Община Шумен	Бюджет на училища Национални програми	Брой обхванати ученици в образователния процес
1.4. Подобряване на условията за пребиваване и обучение на ученици в общежития		СО „Младост“, СО № 2 Общежития на професионални гимназии	Община Шумен	Бюджет на общежития	Видове ремонти. Видове оборудване

Мярка 2. Постигане на максимален обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение и превенция на отпадане от образователната система.

2.1.Подобряване обхвата на децата в предучилищна и училищна възраст: 2.1.1.Анализ на вътрешната структура на детските градини и училищата по отношение на приема и пълняемостта на групите и паралелките. 2.1.2.Изготвяне на Списъци на подлежащи на задължително предучилищно и училищно обучение деца и ученици.	Март-април 2022 Януари 2022	Община Шумен	Детски градини, Училища		Анализ Списъци
2.2.Реализиране на дейности по осигуряване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата в подготвителни групи и учениците от I до VII клас за учебната 2022/2023 г.	Септември 2022 Март 2022	Община Шумен	Детски градини, Училища	Бюджет на образователните институции; МОН	Осигурени учебници и учебни помагала
2.3.Организация съвместно с училища и детски градини храненето на децата от ПГ и на учениците I-IV клас.	Постоянен	Детски градини, Училища	Детски градини, Училища	Национална програма	Брой обхванати деца и ученици
2.4. Участие в схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ чрез Държавен фонд „Земеделие“.	Постоянен	Детски градини, Училища	Детски градини, Училища	Национална програма Бюджет на Държавен фонд „Земеделие“	Брой обхванати деца и ученици
2.5. Контрол на обхвата на ученици в първи клас и деца в ПГ, съобразно обособените райони на училища и ДГ. Събиране и обработване на данни за записаните деца и ученици, подлежащи на задължително предучилищно и училищно обучение	Ноември 2021	Община Шумен	Училища, Детски градини		Брой деца и ученици, за които липсват данни, че са постъпили в образователни институции в България
2.6. Реализиране на дейности, свързани с превенция на насилието, тормоза и агресията въз основа на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование	Постоянен	Детски градини, Училища РУО-Шумен ДСП-ОЗД МКБПМН МВР-ДПС	Община Шумен	Бюджет на образователните институции	Брой дейности
2.7.Дейности, свързани с прилагане на ПМС №100 от 08.06.2018 г. - Механизъм за обхват и задържане в образователната система на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст: 2.7.1.Определяне на екипи и райони на обхват в рамките на територията на общината и реализиране на дейности в изпълнение на ПМС №100 от 08.06.2018. 2.7.2.Участие в дейността на Екипите за обхват, свързани с прилагане на ПМС №100 от 08.06.2018 г.	Постоянен Юли 2022 Постоянен	Образователни институции, Община Шумен,	РУО - Шумен	Държавно финансиране	Брой върнати ученици в училище/деца в ПГ Брой наложени санкции на родители

2.8. Дейности на образователните медиатори - работа на терен със семейства на деца и ученици от образователни институции в община Шумен	Постоянен	Община Шумен	Училища	Бюджет на образователните институции	Брой реализирани срещи със семейства на деца в риск. Брой реинтегрирани в образователната система деца и ученици, подлежащи на задължителна възраст
2.9. Общинска подкрепа за функциониране на маломерни паралелки в училищата.	Септември 2021 г.	Община Шумен	Училища	Общински бюджет	Брой подкрепени училища
2.10. Реализиране на дейности по проект СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЯЗВИМИ ГРУПИ В ОБЩИНА ШУМЕН по ОП НОИР	2021-2023	Община Шумен	ДГ – с. Друмево ОБУ – с. Друмево ДГ-с. Мадара ОУ-с. Мадара ДГ „Светулка“ и VI ОУ - Шумен	Проектно финансиране по ОП НОИР	Брой дейности

Мярка 3. Създаване на условия за реализиране на иновативни образователни програми, подпомагащи креативността в работата на децата и учениците.

3.1. Реализиране на иновативни програми и проекти, подпомагащи качеството на учебния процес.	Постоянен	Детски градини, Училища, ЦПЛР	Община Шумен, Училища, Детски градини	Бюджети на проектите. Съфинансиране от общински бюджет - за които се изисква такава.	Брой реализирани проекти. Брой реализирани събития. Брой участници
3.2. Популяризиране на дейностите и работата в системата на образованието чрез медийно отразяване.	Постоянен	Детски градини, Училища, Община Шумен	Национални и общински медии	Чрез партньорство с медиите.	Репортажи, Публикации; Брифинги; Пътуващи семинари.

Мярка 4. Организиране превоза на деца и ученици с училищни и автобуси за специализиран превоз.

<p>4.1. Превоз на деца и ученици за средищни училища и детски градини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IX „Панайот Волов“ ОУ-Шумен – от селата Салманово, Осмар, Троица и Хан Крум; - ДГ „Славейче“-с. Салманово-от с. Мараш; -VI ОУ „Еньо Марковски“-Шумен – от селата Благово, Илия Блъсков и Дибич; -ДГ „Добри Люцканов“-с.Дибич – от селата Благово и Илия Блъсков; - ОУ „Васил Левски“- с. Градище – от селата Панайот Волов, Белокопитово, Струйно, Новосел, Черенча, Средня; -ДГ „Васил Левски“-с.Черенча – от с.Средня; - ОБУ „Христо Ботев“- с. Друмево - от селата Дибич Вехтово, Черноок, Кладенец и Славейково; -ДГ „Камбанка“-с.Друмево – от селата Кладенец и Славейково;	<p>Септември 2021-Юни 2022</p>	<p>Община Шумен</p>	<p>Училища, Детски градини, Транспортни фирми</p>	<p>Община Шумен</p> <p>Целеви средства от държавния бюджет за осигуряване на безплатен превоз на деца и ученици</p>	<p>Изготвени маршрутни разписания, Списъци на пътуващи деца и ученици</p>
---	--------------------------------	---------------------	---	---	---

<p>4.2. Превоз на ученици за средни училища в Шумен:</p> <p>-СУ „Васил Левски“-от селата Друмев и Царев брод;</p> <p>-СУ „Йоан Екзарх Български“- от селата Царев брод, Салманово, Вехтово, Ветрище, Дибич, Ясенково, Вълнари, Златна нива, Пристое, Хитрино, Хан Крум, Мадара, Троица, Каменяк и от гр. Плиска, Каспичан, Велики Преслав, Нови пазар;</p> <p>-СУ „Панайот Волов“-от селата Царев брод, Васил Друмев, Салманово, Дибич, Белокопитово, Ясенково и от гр. Каспичан, Плиска, Смядово, Нови пазар и Велики Преслав;</p> <p>-СУ „Сава Доброплдни“-от селата Дибич, Радко Димитриево, Вехтово, Ветрище, Царев брод, Троица, Тимарево и от гр. Смядово и Плиска;</p> <p>-СУ „Трайко Симеонов“-от селата Струино, Новосел и Салманово;</p> <p>-ПЕГ „Никола Й.Вапцаров“- от селата Дибич, Царев брод, Васил Друмев, Кюлевча, Мадара, Троица, Хан Крум, Драгоево,Тимарево, Хитрино, Ясенково, Калино, Средковец, Зърнево, Гусла, Тодор Икономово, Браничево,Памукчи, Ябланово и от гр. Каолиново, Каспичан, Нови пазар, Велики Преслав и Смядово;</p> <p>ППМГ „Нанчо Попович“- от селата Дибич, Царев брод, Осмар, Троица, Черна;</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>4.3. Превоз на ученици за професионални гимназии:</p> <p>-ПГИ- от селата Дибич, Овчарово, Царев брод, Кюлевча, Ивански, хан Крум, Троица, Новосел, Черенча, Градище, Салманово, Мараш, Драгоево, Развигорово, Длъжко, Тимарево,Хитрино, Енево, Вехтово и от Гр. Смядово, Плиска, Каспичан, Нови пазар и Велики Преслав;</p> <p>-ПГССХТ – от селата Ковомо, Марково, Янково, Ново Янково, Кълново, Ивански, Дибич, Велино, Друмево, Мараш, Струйно, Черна, Мадара, Новосел, Градище, Черенча;</p> <p>-ПГСАГ – от селата Царев брод, Кочово, Мараш, Салманово,Хитрино, Тимарево, Борци, Върбяне, Вехтово, Дибич, Радко Димитриево, Градище, Осмар, Троица, Ивански, Мадара, Ясенково, Сини вир, Вълнари, Гусла Пристое, Климент, Гусла, Средковец, Буйновица, Каравелово, Тъкач, Тодор Икономово, Черноглавци и от гр. Смядово, Каолиново и Каспичан;</p> <p>-ПГОХХТ „Проф.д-р Асен Златаров“ – от селата Дибич, Вехтово, Ивански, Янково, Царев брод, Новосел Средня, Черенча, Троица, Хан Крум, Каспичан, Мадара, Царев брод, Илия Блъсков, Васил Друмев, Друмево, Живково, Салманово, Златар, Струйно, Боян Хитрино, Тимарево, Върбак, Капитан Петко, Черна, Марково и от гр. Смядово и Плиска;</p> <p>-ПГМЕТТ „Христо Ботев“ - от селата Дибич, Радко Димитриево, Царев брод, Овчарово, Илия Блъсков, Живково, Салманово, Мараш, Черна, Хитрино, Тимарево, Боян, Денница, Панайот Волов, Новосел, Черенча, Осмар, Троица, Хан Крум, Ивански, Мадара и от гр. Смядово, Плиска, Каспичан, Нови пазар и Велики Преслав.</p>					
<p>4.4. Поддържане в техническа изправност на училищните автобуси и създаване на условия за подобряване на материално-техническата база, свързана с транспорта на децата и учениците</p>	Постоянен	Община Шумен	Община Шумен, Училища, Детски градини	Община Шумен Целеви средства от държавния бюджет за осигуряване на безплатен превоз на деца и ученици	Извършени ремонтни дейности
<p>4.5. Повишаване на професионалната компетентност на водачите на училищните автобуси и подновяване на персоналната дигитална карта и картата за квалификация на водача след изтичане на срока</p>	Постоянен	Община Шумен	Община Шумен	Община Шумен Целеви средства от държавния бюджет за осигуряване на безплатен превоз на деца и ученици	Брой обучени водачи

4.6. Поддържане на информационна база данни – регистри за училищните автобуси, за водачите, за образователни и културни институции, ползващи превози с училищните автобуси.	Постоянен	Община Шумен	Община Шумен		База данни
4.7. Организиране на превози с образователни цели на територията на страната по допълнителни маршрути за участие в състезания, фестивали, конкурси, екскурзии извън утвърдените - обслужващи безплатния превоз на деца и ученици.	Постоянен	Община Шумен	Училища, Детски градини, Външни потребители	Средства на потребителите	Брой превозени потребители

Марка 5. Създаване на условия за образователна и социална интеграция на деца и ученици със СОП, в риск и от социално уязвими общности.

5.1. Съдействие на образователните институции съгласно изискванията на Наредбата за приобщаващо образование:	Септември 2021 г.	Община Шумен	Община Шумен Образователни институции, ЦПЛР – ОДК	Бюджет на Община Шумен. Бюджет на образователни институции. Средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици със СОП	Брой осигурени специалисти
5.1.1. Обща подкрепа - осигуряване на специалисти – 5 бр. логопеди и 4 бр. психолози в детските градини чрез ЦПЛР-ОДК.	Постоянен				
5.1.2. Допълнителна подкрепа – координиране на дейности, свързани с осигуряване на необходимите специалисти.	Постоянен	РЦПППО	РЦПППО		
5.2.2. Участие на образователните институции в Национални програми	Постоянен	Образователни институции	Община Шумен	Средства по НП	Брой образователни институции

Марка 6. Обезпечаване сигурността в образователните институции и опазване здравето на децата и учениците.

6.1. Координиране на дейности по осигуряване на пропускателен режим и охрана в образователните институции, както и на здравно обслужване в детските градини и училищата:	Постоянен	Училища Детски градини ЦПЛР	Община Шумен	Бюджет на образователните институции	Осигурени охранители - 32
6.1.1. Осигуряване на физическа охрана в детските градини на територията на град Шумен.		Община Шумен и ОП „СОД“			
6.1.2. Полагане на необходимата пътна маркировка около сградите/в районите на образователните институции.	Септември 2021	Община Шумен		Бюджет на Община Шумен	Положена пътна маркировка

6.2. Осигуряване на здравно обслужване на образователните институции: 6.2.1. Осигуряване на здравни/мед. специалисти. 6.2.2. Провеждане на здравно- образователни беседи, тренинги и дискусии за превенция на заболявания и рисковото поведение сред децата и учениците.	Постоянен	Община Шумен ОЗЦ/ПИЦ	Община Шумен Училища	Бюджет на Община Шумен	Осигурени мед. кабинети и мед. специалисти Брой проведени беседи, тренинги, дискусии
6.3. Създаване условия за рационално и здравословно хранене, съобразено с действащите норми и изисквания.	Постоянен	Детски градини, Училища	Община Шумен	Бюджет на образователните институции	
6.4. Осъществяване на периодичен контрол от Община Шумен по храненето на децата и учениците в съответствие с чл. 256 от ЗПУО.	Постоянен	Община Шумен	Детски градини, Училища		Брой извършени проверки, съставени протоколи и дадени предписания
ПРИОРИТЕТ 2: Реализиране на устойчиви организационни и финансови практики за повишаване на качеството и ефективността на функциониране на системата на образование в община Шумен.					
Марка 1. Достигане на качествена административна и финансова подкрепа за реализиране на управленските политики.					
1.1. Усъвършенстване на модела на децентрализирано управление и финансиране на общинската образователната система за постигане на по-високо качество на образование: 1.1.1. Обобщаване на натурални показатели за финансови цели към 1 януари на текущата година – Кампания 2 на НЕИСПУО 1.1.2. Разпределение на делегирани и неделегирани дейности за финансиране в училища, детски градини и ЦПЛР. 1.1.3. Уточняване на параметри за неделегирани дейности по Функция „Образование“ 1.1.4. Разработване и прилагане на обективно обосновани формули и правила за разпределение на средствата по ЕРС между образователните институции с участието на работни групи от директори.	постоянен Декември 2021 Януари 2022 Февруари 2022	Община Шумен	Училища, Детски градини, ЦПЛР	Общински бюджет. Държавен бюджет по разходни стандарти	Анализ за резултатите от прилагане на система на делегирани бюджети от училища и детски градини
Марка 2. Приоритетно осигуряване на финансови ресурси във функция „Образование“ в Община Шумен, подкрепящи основни и допълнителни образователни дейности от институциите в образованието.					
2.1. Приоритетно планиране на дела на средствата за образователни дейности спрямо общата рамка на бюджета на Община Шумен: 2.1.1. Приемане и утвърждаване от Общински съвет-	2022	Община Шумен	Училища, Детски градини, ЦПЛР	Общински бюджет Бюджет на образователни институции	Дял на планираните общински средства за образователни дейности спрямо

<p>Шумен на стандарт за местна издръжка за дете в детска градина за 2022 г.</p> <p>2.1.2. Осигуряване на общинско финансиране за реализиране на образователни дейности, утвърдени в правилниците за дейността на ЦПЛР- ОДК и ЦПЛР-УСШ над осигурените средства от държавния бюджет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - финансиране на трудовите възнаграждения на заетия персонал за: занимания по интереси – 70%, обща подкрепа за личностно развитие – 100%, кариерно ориентиране – 20%. - финансиране на присъщата издръжка – 100%. <p>2.1.3. Осигуряване на общинско финансиране за:</p> <ul style="list-style-type: none"> -реализиране на общински програми – за деца и ученици с изяви дарби, участие на деца и ученици в олимпиади, състезания, форуми; -общинско финансово подпомагане за организиране на турнири, състезания, викторини, фестивали от образователни институции; -общинско финансово подпомагане за реализиране на иновативни и неформални дейности. 	2021 и 2022 г.	Община Шумен	Училища, Детски градини, ЦПЛР	Бюджет на община Шумен	предходната година Брой финансирани образователни дейности
<p>2.2. Контрол и отчет на бюджет – функция „Образование“ по тримесечия пред образователните институции:</p> <p>2.2.1.Представяне пред директори изпълнението на бюджета на институциите спрямо общата рамка за община Шумен.</p> <p>2.2.2.Организиране на работни срещи, консултации, разяснения във връзка с разходване на целеви средства.</p> <p>2.2.3.Извършване на целеви проверки относно изразходване на целеви средства</p>	Постоянен	Община Шумен	Училища, Детски градини, ЦПЛР	Общински бюджет. Бюджет на образователни институции	Брой училища, за които се осигурява финансов контрол от Община Шумен Брой организирани работни срещи и консултации. Брой извършени проверки, съставени протоколи, доклади и дадени предписания
Марка 3. Подкрепа на учителския труд, мотивация и квалификация на педагогическите кадри.					
3.1. Създаване на условия и подпомагане процеса на квалификация на педагогическите специалисти през 2022 г.	2022 г.	Община Шумен	Детски градини, Училища, ЦПЛР и СО	Общински бюджет	Брой педагогически и управленски кадри

3.2. Партньорство с ШУ „Епископ Константин Преславски“ за осигуряване на условия за педагогически практики на студенти в детските градини и училища и популяризиране на педагогическите специалности и квалификация.	Постоянен	Община Шумен	Детски градини, училища	Проектно финансиране	Сключени договори между директори на ДГ и училища за осигуряване на педагогически практики на студенти в детски градини и училища
3.3. Популяризиране на добри педагогически практики по посока на: -информационни и комуникационни технологии; - иновативни подходи в обучението; - обучение в електронна среда.	Постоянен	Детски градини, Училища	Община Шумен	Общински бюджет; бюджет на образователни институции, проектно финансиране	Открити педагогически практики. Реализирани семинари
3.4. Подготовка и организиране на 24 май — „Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност“: - Награждаване на зрелостниците от випуск 2022; -Връчване на наградата на Шумен в системата на образованието и науката за 2021 г.;	Април - май 2022 г.	Община Шумен	Образователни институции	Общински бюджет	
Мярка 4. Модернизиране на материално-техническата база и осигуряване на позитивна подкрепяща среда за обучение и възпитание.					
4.1. Подобряване на условията на сградния фонд чрез текуща поддръжка и модернизация	Постоянен	Община Шумен	Община Шумен Детски градини Училища	Общински бюджет	Брой образователни институции
4.2. Подкрепа на образователните институции за технологично обновление и дигитализация	Постоянен	Детски градини, Училища	Община Шумен	Делегирани бюджети. Национални програми и трансфери от държавния бюджет	Брой образователни институции
4.3. Реализиране на одобрени проекти по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020-2022	2022	Община Шумен	ДГ „Щурче“ ДГ „Братя Грим“	Проектно финансиране	Брой реализирани проекти
4.4. Разработване и кандидатстване с проектни предложения по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“ на Норвежкия финансов механизъм	ноември 2021	Община Шумен	IX ОУ „Панайот Волов“ – Шумен ОУ „Панайот Волов“ - с. Мадара	Проектно финансиране	Брой реализирани проекти

4.5. Анализ на необходимостта от извършване на ремонтни дейности в образователните институции и подготовка на планови ремонти.	Ноември 2021-януари 2022	Община Шумен	Образователни институции	Общински бюджет	Брой училища и детски градини
4.6. Изготвяне на предложения за включване на образователни институции в Капиталовата програма на Община Шумен за 2022 г.	Октомври – ноември 2022 г.	Община Шумен	Образователни институции	Общински бюджет	Брой образователни институции, включени в Капиталовата програма
4.7. Подобряване и реновиране на образователната инфраструктура съгласно Капиталова програма на Община Шумен за 2021 и 2022 г.	2021 г. 2022 г.	Община Шумен	Образователни институции	Общински бюджет	Извършени подобрения и ремонти
4.8. Подобряване и реновиране на прилежащите райони около образователните институции – детски и спортни площадки.	2021 г. 2022 г.	Община Шумен	Образователни институции	Общински бюджет	Брой реновирани детски и спортни площадки

ПРИОРИТЕТ 3: Изграждане на образователна среда за ефективно профилирано и професионално образование, отговаряща на реалните потребности на трудовия пазар.

Марка 1. Обвързване на професионалното образование в община Шумен с потребностите на местната икономика с цел бъдеща професионална реализация на младите хора.

1.1. Анализ на потребностите на пазара на труда и предложение за обучение в професионални паралелки в съответствие с потребностите от работна сила с определени характеристики.	Декември 2021 г.	Училища, община Шумен, Представители на местния бизнес	Община Шумен, ЦПЛР – ОДК – Център за кариерно развитие, Стопанска камара, БТПП, ШТПП, КРИБ, РУО	Общински бюджет. Бюджет на образователни институции и ЦПЛР	Анализ
1.2. Съгласуване на държавния план-прием в профилирани паралелки в СУ, гимназии и професионални гимназии за учебната 2022/2023 година.	Януари 2022	Община Шумен	Училища		Съгласуван план-прием
1.3. Координация на дейности за оптимален избор на обучение в първи гимназиален етап в Обединените училища в селата Друмево и Ивански в зависимост от необходимостите на пазара на труда и възможностите за продължаващо обучение в професионалните училища в град Шумен	Декември 2021 г.	Община Шумен	Училища	Общински бюджет. Бюджет на образователни институции.	Брой профилирани/ професионални паралелки

Мярка 2. Изграждане на междуинституционални партньорства училище-бизнес.

2.1. Реализиране на съвместни инициативи с работодатели: -дни на отворени врати; -бизнес и образование; .обучение по предприемачество.	2021-2022	Училища, ЦПЛР-ОДК, Представители на местния бизнес	Община Шумен	Бюджет на ПЛР	Дни на отворени врати, срещи с фирми и работодатели
2.2. Сътрудничество с бизнес- организации за осигуряване на практическо обучение на учениците.	Постоянен	Училища, ЦПЛР-ОДК, Представители на местния бизнес	Фирми	Образователни институции, бизнес- организации	Реализирани учебни практики в реална производствена среда

Мярка 3. Планово управление на дейностите в областта на кариерното ориентиране и консултиране.

3.1. Изготвяне на График за провеждане на индивидуални и групови обучения и дейности по кариерно ориентиране и консултиране	Октомври 2021	ЦПЛР-ОДК			Изготвен график
3.2. Провеждане на индивидуални и групови обучения и дейности по кариерно ориентиране и консултиране	2021-2022	ЦПЛР-ОДК			Брой проведени индивидуални и групови обучения Брой дейности
3.3. Провеждане на периодични работни срещи с директори, педагогически съветници, училищни психолози, кл. ръководители	Постоянен	ЦПЛР-ОДК	Община Шумен, Училища		Брой проведени срещи
3.4. Анализ на информацията, постъпваща от проведените срещи с ръководствата на училищата, педагогическите съветници и класните ръководители при реализиране на кариерно ориентиране и консултиране на учениците.	Постоянен	Училища, ЦПЛР-ОДК	Община Шумен, ЦПЛР		Брой реализирани срещи
3.5. Организиране на регулярни срещи през първото и второто полугодие на календарната година със Стопанска камара, БТПП, ШТПП, КРИБ, РУО, Обществени съвети, Педагогически съвети на професионалните училища за разглеждане на въпроси свързани с кариерното ориентиране и консултиране на ученици и родители.	Постоянен	Училища, ЦПЛР-ОДК	Община Шумен, Стопанска камара, БТПП, ШТПП, КРИБ, РУО		Брой реализирани срещи

ПРИОРИТЕТ 4: Създаване на условия за разнообразна извънкласна и извънучилищна дейност за личностна подкрепа на деца и ученици

Мярка 1. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности в образователните институции. Неформално образование.

1.1.Организиране на ваканционни и летни групи за работа с деца и ученици: 1.1.1.Сформиране на ваканционни групи в ЦПЛР-ОДК. 1.1.2.Организиране на летни групи по различни видове спорт в ЦПЛР-УСШ. 1.1.3.Предоставяне на информация за организиране на летни занимания от културни институти и др. организации	2022 г.	Училища, ЦПЛР, Община Шумен, ОМД, НЧ, НПО	Културни институти, спортни клубове, туристически дружества и други.	Бюджет на съответните институции. Община Шумен	Брой на деца и ученици, които се възползват от услугата
1.2.Съдействие за провеждане на: 1.2.1.Ученически игри – общински и областни кръгове; 1.2.2.Национален конкурс „Децата на България пеят, танцуват рисуват“; 1.2.3.Национално състезание по безопасност на движението „Да запазим децата на пътя“; 1.2.4.Национално ученическо състезание „Защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации“; 1.2.5. Национални ученически театрални празници „Тодор Колев“; 1.2.6.Международен Есенен турнир по информатика. 1.2.7.Национален Конкурс за популярна песен „Съзвездие“. 1.2.8. Детски празници в областта на спорта, фолклора, театъра	Октомври 2021 г. – Май 2022 Юни 2022 Април 2022 Април 2022 Март 2022 Ноември 2022 Ноември 2022 2022	Община Шумен, Детски градини, Училища, ЦПЛР, ОМД, ШУ, Школа А&Б	Община Шумен; Детски градини, Училища, ЦПЛР, ОМД, РУО	Общ. бюджет, бюджет на образователни институции, Проектно финансиране	Брой проведени състезания, конкурси и др. Брой деца и ученици, взели участие.

Мярка 2. Ангажиране на културни институти, общински и държавни структури, спортни и неправителствени организации и др. в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

2.1.Разширяване и разнообразяване на формите за осмисляне свободното време на децата и учениците чрез сътрудничеството на културни институции, спортни клубове, туристически дружества и други в направления: изкуство, развлекателни дейности, спорт, туризъм и др. 2.1.1.Изготвяне на информационни материали за подобряване информираността на родители и деца във връзка с превенция на насилието и злоупотребата с деца, употреба на алкохол и тютюнопушене, сексуално образование.	Постоянен Постоянен	Детски градини, Училища,ЦПЛР, културни институти, спортни клубове, туристически дружества и други. МКБППМН ОЗЦ/ПИ	Община Шумен	Бюджет на образователни институции Бюджет на МКБППМН, ОЗЦ/ПИЦ, Национални програми	Брой на сформирани групи (ЦПЛР-ОДК, УСШ, ОМД), спортни клубове. Изготвени информационни материали, брошури
2.1.2.Организиране и провеждане на спортен празник „Спорт срещу дрога“.	Юни 2022	МКБППМН ОЗЦ/ПИ	Община Шумен	Бюджет на МКБППМН, ОЗЦ/ПИЦ	Реализиран спортен празник.
2.1.3.Превантивно-информационни кампании „Седмица на здравето“ и „Ваканция без риск“.	Април - юни 2022	МКБППМН ОЗЦ/ПИ	Община Шумен	Бюджет на МКБППМН, ОЗЦ/ПИЦ	Реализирани кампании

Марка 3. Подкрепа развитието на творческия потенциал на деца и ученици.

3.1. Създаване на оптимални условия за публични изяви и инициативи на децата и учениците.	Постоянен	Детски градини, Училища, ЦПЛР, Община Шумен	Община Шумен, образователни институции	Бюджет на образователни институции. Община Шумен	Брой деца и ученици
3.2. Съдействие на образователните институции за участие в олимпиади, конкурси, фестивали, състезания.	Постоянен	Детски градини, Училища Община Шумен	Община Шумен, образователни институции	Бюджет на образователни институции. Община Шумен Целево държавно финансиране	Брой участвали деца и ученици
3.3. Разработване и приемане на Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища и насърчаване на творческите заложби и потребности на студенти в Община Шумен.	Април-Май 2022	Община Шумен	Община Шумен	Община Шумен, МОН, ММС, МК	Програма
3.4.Подкрепа на деца и ученици с изяви дарби в областта науката, изкуствата и спорта от община Шумен: -Предоставяне на стипендии -Еднократно финансово подпомагане -Подпомагане на състави, групи, отбори за участие в международни състезания, конкурси и др.	Постоянен	Община Шумен	Община МОН	Община Шумен- 10 000 лв., Целево държавно финансиране	Брой деца и ученици

ПРИОРИТЕТ 5: Приобщаване на родителите като партньори на детската градина и училището в процеса на обучение, възпитание и социализация на децата и учениците.

Марка 1. Установяване на устойчиво партньорство, повишаване на доверието между родители, учители, деца и ученици и активно взаимодействие при реализиране на образователно-възпитателни дейности.

1.1. Утвърждаване на действащи модели като: Родителски съвети, Училище за родители и др.	Постоянен	Детски градини, Училища, ЦПЛР-ОДК, ЦПЛР-УСШ и СО	Община Шумен	Бюджет на образователни институции. Община Шумен. Проектна дейност	Училище за родители Родителски активи Училищни настоятелства
1.2. Привличане на родителите в доброволческа дейност и/или безвъзмездно участие при подобряване на образователната среда в образователните заведения.	Постоянен	Детски градини, училища, ЦПЛР- ОДК, ЦПЛР- УСШ и СО	Община Шумен	Бюджет на образователни институции. Община Шумен	Брой събития